

**Krajský úřad Olomouckého kraje**  
**Odbor sportu, kultury a památkové péče**  
Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 49889/2022

V Olomouci dne 3. května 2022

Sp. Zn.: KÚOK/28130/2022/OSKPP/685

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: JUDr. Miluše Sedláčková

Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Mgr. Sabina Soušková

Počet listů: 6

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

## **Z Á V A Z N É   S T A N O V I S K O**

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, jako orgán příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a ust. § 4 odst. 10 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavební zákon):

### **I.**

**ruší** podle ust. § 149 odst. 8 ve spojení s ust. § 98 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), závazné stanovisko Magistrátu města Prostějova, odboru územního plánování a památkové péče, oddělení památkové péče ze dne 4. 11. 2021 č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021, kterým byla připuštěna za stanovených podmínek z hlediska zájmů státní památkové péče „Rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“,

### **II.**

**ruší** podle ust. § 4 odst. 10 stavebního zákona závazné stanovisko Magistrátu města Prostějova, odboru územního plánování a památkové péče, oddělení památkové péče ve věci „Rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných bratří, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“, vzniklé marným uplynutím 30 denní lhůty dne 2. 2. 2021 dle § 4 odst. 9 věty druhé stavebního zákona,

### **III.**

**vydává** podle ust. § 4 odst. 10 stavebního zákona, ust. § 149 odst. 1 správního řádu a ust. § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon státní památkové péči) nové závazné stanovisko, jehož závazná část zní:

Rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných bratří, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“, dle předložené žádosti a dokumentace (Rekonstrukce a dostavba areálu bývalého kláštera v Prostějově, [redacted], DUR + DSP, březen 2019, DC1 2016 (1 ks) / Prostějov – bývalý klášter Milosrdných bratří, zdivo spodní stavby, Orientační průzkum a koncepce návrhu snížení vlhkosti [redacted]

listopad 2018, / Stavebněhistorický průzkum, Prostějov – Klášter Milosrdných bratří č. p. 2607, červen–říjen 2015 / Restaurátorský průzkum – Restaurátorský průzkum omítek, nástěnných maleb, štukových prvků a sochařských děl v interiéru a exteriéru kláštera Milosrdných bratří v Prostějově, květen–září 2017) je z hlediska zájmů státní památkové péče **nepřípustná**.

## Odůvodnění

Dne 7. 3. 2022 obdržel Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče (dále jen nadřízený orgán), podnět Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci (dále jen NPÚ), k přezkoumání závazné stanovisko Magistrátu města Prostějova, odboru územního plánování a památkové péče, oddělení památkové péče ze dne 4. 11. 2021 č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021, kterým byla připsána za stanovených podmínek z hlediska zájmů státní památkové péče „Rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných bratří, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“, pro jeho nezákonnost. V podaném podnětu uvádí NPÚ následující: „V předmětném závazném stanovisku věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče připustil stavební úpravy kulturní památky (včetně demolice její části a dostavby), které podle našeho názoru nejsou v souladu se zájmy státní památkové péče na ochranu jejích kulturněhistorických hodnot a ani s jednotlivými ustanoveními zákona o státní památkové péči nebo s příslušnými ustanoveními vyhlášky o prohlášení městské památkové zóny Prostějov.

Dále se domníváme, že orgán státní památkové péče nejednal v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, když pominul některé důkazy a nevyrovnal se s podstatnými argumenty (pominul důkazy) písemného vyjádření Národního památkového ústavu, ú. o. p. v Olomouci, č. j. NPU-391/29336/2021 ze dne 4. 5. 2020, tedy že vydal v určitých částech nepřezkoumatelné (nezákonné) závazné stanovisko.

Za zásadní úpravy, které posuzovaná dokumentace rekonstrukce a dostavby areálu kulturní památky navrhovala, a které odborná organizace státní památkové péče vyhodnotila z pohledu zachování kulturně-historických hodnot předmětné památky jako neakceptovatelné, byly v písemném vyjádření označeny zejména demolice dvorní přístavby z 19. století (nemocnice), novostavba na místě demolovaného křídla a úpravy prostoru bývalých zahrad a hřbitova. Navrhované a napadaným závazným stanoviskem připsané úpravy zcela mění charakter zahrady i hřbitova a nově koncipovanou přístavbou v podstatě mění i charakter celého areálu, když rekonstrukcí jeho části je podmíněna odstraněním jeho jiné části.

Navrhovanými úpravami klášterního areálu se podstatě mění jeho celková architektonická podoba, urbanistická skladba a dispozice v jeho střední, severní a východní části. Argumentace v případě zahrad a hřbitova územním plánem uplatněná orgánem státní památkové péče je v daném případě podle našeho názoru irelevantní již z důvodu jeho měřítka, kde se neřeší konkrétní trasování cest v zahradách ani umísťování drobné zahradní architektury. V neposlední řadě je třeba podotknout, že navrhované úpravy zahrad a hřbitova jsou proti smyslu jejich prohlášení za kulturní památku. (viz rozhodnutí o zamítnutí rozkladu ze dne 9. 10. 2013, č. j. MK 41879/2013 OLP, ve kterém se mimo jiné uvádí: „Ministerstvo kultury došlo k závěru, že se jedná o zachovalou památku, která si zaslouží památkovou ochranu.“, a to z „důvodu, že výše uvedená zahrada spolu s pozemky je

logickou a integrální součástí kulturní památky prostějovského kláštera Milosrdných bratří (rejstříkové číslo ÚSKP ČR 27380/7-5700).“ „Objekt zahrady Milosrdných bratří má nesporné historické a urbanistické kvality, pro které jí byl přidělen statut kulturní památky.“). Dle našeho názoru je tedy zjevné, že výše uvedené závazné stanovisko je rovněž v rozporu s čl. 4 citované vyhlášky Jihomoravského kraje z roku 1990, kde se uvádí že: „Předmětem státní památkové péče v zónách jsou: historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, historické podzemí, panorama zóny a hlavní dominanty v blízkých a dálkových pohledech, nemovité kulturní památky, objekty dotvářející charakter zóny, veřejná a vyhrazená zeleň, ostatní objekty v zóně“ a dále s čl. 2, kde se uvádí, že: „Účelem prohlášení památkových zón je, v rámci rozvoje výše uvedených měst, zachovat kulturně historické a urbanisticko-architektonické hodnoty jejich historických jader, jako organické součásti životního prostředí a kulturního dědictví.

Přitom v jiných případech, a to u objektů, které nejsou kulturními památkami, jsou ustanovení citované vyhlášky Jihomoravského kraje respektována jako např. ZS č. 40/2010 č. j. 127805/2010 50, Sp. zn. OSMM 259/2010 ze dne 28. 7. 2010 ve věci odstranění stávajícího objektu a novostavby polyfunkčního domu v Knihařské ulici v Prostějově. V neposlední řadě jsou navrhované úpravy v rozporu se závěry stavebněhistorického průzkumu zpracovaného v roce 2015 [REDAKCE]

[REDAKCE] kde se na str. 15 – 16 uvádí mezi hodnotnými prvky a detaily: členění půdorysu areálu v hranicích parcel, vymezených ohradními zdmi; celková logická dispozice a základní celkové architektonické členění objektu na hlavní budovu historického kláštera s kostelem, hospodářský dvůr s přístavbami hospodářských staveb po obvodu pozemku s přístavbou novější nemocniční budovy na sever v prodloužení východního křídla objektu kláštera; rajský dvůr se sochou Panny Marie se studnou; hřbitovní kaple včetně všech dochovaných prvků její výzdoby (dlažba, náhrobek v podlaze, mříže); torzo kamenného kříže u hřbitovní kaple; klasicistní ohradní zeď se segmentově zaklenutými nikami, dochovaná v severovýchodní části zahrady. Prvoinstanční orgán tak při vypracování výše uvedeného závazného stanoviska nevycházel z nejnovějších poznatků, když zcela pominul závěry výše uvedeného stavebněhistorického průzkumu. V případě staré nemocniční budovy byly její kvality i důvodem pro poskytnutí dotace Ministerstva kultury na opravu její střechy na základě Rozhodnutí Olomoucké kraje, značka H-1538/2003 ze dne 18. 7. 2003, kde se mimo jiné uvádí v části Odůvodnění: „Přidělený příspěvek je přísně účelový a byl poskytnut na základě vyhodnocení společenského zájmu na zachování kulturně historických hodnot.“ V Rozhodnutí č. 92/2002 vydaném Okresním úřadem Prostějov ve věci opravy střechy na též objektu, č. j. RR-kult/242/2002/GAJ ze dne 29. 7. 2002 se v části Odůvodnění mimo jiné uvádí: „Navržená oprava krovu a krytiny kláštera Milosrdných bratří v Prostějově má jednoznačně pozitivní vliv na chráněné hodnoty památky. V rozhodnutí Města Prostějova ve věci pokračování oprav střech Zn. 3909/2005 60 ze dne 19. 9. 2005 je v souvislosti s přidělením finančních prostředků v části Odůvodnění mimo jiné konstatováno: „Po posouzení žádosti, předložené dokumentace a dokladů k obnově kulturní památky Město Prostějov konstatuje, že se v daném případě jedná o zvlášť odůvodnění případ, ve kterém může vlastníku kulturní památky obec poskytnout příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním a obnovou kulturní památky.“. Navrhované využití přístavby kláštera z konce 19. století (stará nemocnice) by tedy mělo odpovídat jejím technickým možnostem.

Orgán státní památkové péče se podle našeho názoru dostatečně nevyrovnal s argumenty obsaženými v písemném vyjádření, které se týká demolice staré

nemocniční budovy a úpravy zahrad a hřbitova. Jedním z hlavních cílů památkové péče na území městské památkové zóny Prostějov je zachování urbanistických, architektonických, uměleckých a kulturně-historických hodnot celku zóny, které jsou tvořeny zejména významem daného území pro historickou, kulturní a jinou osobitost místa, historickými vazbami nemovitostí a prostorů a vnějším i vnitřním obrazem sídla.

V opačném smyslu se jedná o úsilí zabránit realizacím takových úprav, které by samostatně, nebo při případném znásobování vedly k nevhodnému narušení či poškození, případně ohrožení historického charakteru daného území a historických či památkových hodnot dotčených objektů. Předložený záměr demolice je s tímto v rozporu. Objekt navržený k odstranění je historický objekt z 19. století, který v rámci celého řešeného areálu i památkově chráněného území vykazuje nespornou památkovou hodnotu. Je nutné upozornit, že objekt je dochován v relativně dobrém stavu od doby vzniku – má v zásadě až na menší výjimky dochované konstrukce, povrchy, výplně. Proto jej lze označit za památkově hodnotnou součást předmětné kulturní památky i samotné MPZ Prostějov, stejně jako zahrady a hřbitov.

.... Objekt je tedy dle našeho názoru v poměrně dobrém stavu a relativně dobře zabezpečen proti destrukci vnějšími vlivy. K žádosti také nebyl přiložen žádný statický posudek, ani jiný posudek, který by doložil nutnost demolice z hlediska stavebně-technického stavu. Z koncepce projektu je zjevné, že navržená demolice je pouze účelová, a tudíž z pohledu památkové péče neodůvodněná.

Odstranění objektu by navíc mohlo způsobit statické poruchy a poškození navazující a významnější starší části kláštera. Jednotlivé části stavby jsou o sebe opřeny a dlouhodobě jsou takto staticky stabilizovány. Statické riziko pro starší část kláštera představuje i navazující navržená novostavba. Dle našeho názoru účelová demolice historické přístavby jako součásti kulturní památky, navíc v dobrém stavebně-technickém stavu a vykazující památkové hodnoty, není standardním postupem stavební činnosti v plošně památkově chráněném území, neodpovídá současnému stavu poznání kulturněhistorických hodnot (viz např. výše uvedené SHP z roku 2015) historických sídelních celků ani kulturních památek a je tedy v rozporu se zájmy státní památkové péče.

.... Orgán státní památkové péče se dle našeho názoru nevyrovnal rovněž s argumenty obsaženými v písemném vyjádření, které se týkaly novostavby na místě demolovaného křídla a úprav zahrad a hřbitova i rajského dvora. Jedná se sice o stavbu architektonicky nadstandardní v současné architektonické produkci města Prostějova, na druhou stranu bude objekt svým současným pojetím, rovnou střechou, lichoběžníkovým půdorysem a nedodržením pravoúhlého rastru historické parcelace výrazně kontrastovat s původní historickou architekturou kláštera a urbanistickou strukturou celého areálu. Odůvodnění nezbytnosti demolice části památky a vybudování novostavby tím, že díky situování všech těžkých léčebných a rehabilitačních procesů do budovy novostavby bude možné barokní a klasicistní část kláštera v podstatě konzervovat a nebude nutno zasahovat do barokních a klasicistních krovů, případně argumentovat možností vyčlenit pro potřeby farnosti v prostoru kláštera, nelze podle našeho názoru brát jako směrodatné.

..... Ze zaslání výše uvedeného závazného stanoviska je zjevné, že projektová dokumentace byla v průběhu řízení doplňována bez toho, že by navrhované změny byly předloženy NPÚ k posouzení v rámci standardního správního řízení.

Orgán státní památkové péče se rovněž, dle našeho názoru, nevyrovnal s argumenty našeho písemného vyjádření týkající se navrhovaných úprav zahrad, hřbitova a rajského dvora.“.

Ze spisového materiálu správního orgánu I. stupně byly zjištěny následující rozhodné skutečnosti.

Dne 26. 9. 2019 byla podána žádost o vydání závazného stanoviska dle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní památkové péči), k „Rekonstrukci areálu bývalého kláštera Milosrdných, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“.

Předmětem předložené žádosti je rekonstrukce a dostavba areálu bývalého kláštera Milosrdných bratří v Prostějově za účelem vzniku zařízení pro pomoc lidem s roztroušenou sklerózou. Je navrženo využití stávajícího barokního konventu SO 01, navazujícího historizujícího křídla SO 04 a klášterní zahrady SO 06 (včetně objektu kaple SO 05). Objekt přístavby nemocničního křídla z konce 19. století SO 02 je nahrazen novostavbou ubytovacího křídla SO 03, která naváže na historickou budovu konventu ve stejné poloze. Na místě demolované přístavby vznikne moderní pavilon vybavený léčebnou, podpůrnou a rehabilitační technologií. Barokní a neoklasicistní část kláštera budou převážně konzervovány a restaurovány včetně své výtvarné výzdoby. Přízemí kláštera bude z větší části zpřístupněno veřejnosti, stará lékárna bude sloužit jako vstupní recepce, barokní nemocniční sál bude obnoven a přeměněn se na společenský sál. Někdejší refektář se po restaurování promění na kavárnu, z klášterního ambitu bude obnoven vstup do přilehlé kostelní kaple Sv. Kříže a pro rozšířené potřeby kostela a farnosti se vyčlení tři místnosti přiléhající k historické sakristii. Odstraněny budou přízemní hospodářské přístavky podél východní hranice pozemku, skladovací objekty před severním křídlem konventu, torzo skleníku v zahradě, novodobé zahradní přístřešky a zbytky konstrukcí zbořeníště při Olomoucké ulici. Dopravní napojení bude provedeno jednak přes stávající vstupy, respektive vjezdy, a zřízením zcela nových přístupových míst. Do klášterní zahrady jsou navrženy v ohradní zdi zahrady dvě nové branky pro pěší. Podrobný popis všech navržených prací obsahuje odůvodnění závazného stanoviska.

Usnesením ze dne 12. 11. 2019 č.j. PVMU 144914/2019 62 správní orgán I. stupně přerušil řízení.

Dne 4. 5. 2020 pod č.j. NPÚ-391/29336/2020 se do řízení vyjádřil NPÚ se závěrem, že navržená rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných bratří je v rozporu se zájmem na ochranu jeho kulturně historických hodnot.

Dopisem ze dne 24. 5. 2020 se do řízení vyjádřil žadatel.

Dne 4. 11. 2021 pod č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021 vydal správní orgán I. stupně závazné stanovisko, kterým připustil za stanovených podmínek z hlediska zájmů státní památkové péče „Rekonstrukci areálu bývalého kláštera Milosrdných, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“,

Žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu obnovy předmětné kulturní památky v rozsahu předložené dokumentace podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči byla doručena Magistrátu města Prostějova, odboru územního plánování a památkové péče, oddělení památkové, jako správního orgánu I. stupně, dne 26. 9. 2019.

Dne 1. 1. 2021 nabyl účinnosti zákon č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela liniového zákona“), který mimo jiné novelizoval §

4 odst. 9 stavebního zákona, jehož věta druhá zní: Jestliže není závazné stanovisko dotčeného orgánu vydáno ve lhůtě pro jeho vydání, považuje se za souhlasné bez podmínek.

Dle § 149 odst. 1 správního řádu závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.

Dle § 149 odst. 4 správního řádu správní orgán příslušný k vydání závazného stanoviska vydá závazné stanovisko bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byl o vydání závazného stanoviska požádán. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvlášť složitý případ.

Dle § 149 odst. 8 věta první správního řádu nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko.

Dle § 4 odst. 9 stavebního zákona o prodloužení lhůty k vydání závazného stanoviska podle správního řádu vydá dotčený orgán usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a dotčený orgán vyrozumí o této skutečnosti žadatele. Jestliže není závazné stanovisko dotčeného orgánu vydáno ve lhůtě pro jeho vydání, považuje se za souhlasné a bez podmínek.

V dané věci není součástí spisu správního orgánu I. stupně usnesení o prodloužení lhůty podle § 4 odst. 9 věty první stavebního zákona.

Z hlediska počítání lhůt bylo třeba za první den, v souladu s § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu pro vydání závazného stanoviska počítat 2. 1. 2021, neboť za rozhodný den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, je nutné považovat den nabytí účinnosti novely liniového zákona. Lhůta, která má za následek i fikci vydání souhlasného a bezpodmínečného závazného stanoviska se nemohla rozběhnout před účinností novely liniového zákona. Novela liniového zákona nabyla v souladu s čl. XXXII novely liniového zákona účinnosti 1. 1. 2021. Poslední den lhůty připadl na neděli 31. 1. 2021. V souladu s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den, kterým je pondělí 1. 2. 2021.

Dne 2. 2. 2021 nastala v souladu s ust. § 4 odst. 9 stavebního zákona v dané věci fikce vydání kladného a bezpodmínečného závazného stanoviska.

Navzdory tomu správní orgán I. stupně dne 4. 11. 2021 pod č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021, vydal závazné stanovisko, kterým byla připuštěna za stanovených podmínek z hlediska zájmů státní památkové péče „Rekonstrukce areálu bývalého kláštera Milosrdných, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v katastrálním území Prostějov“, a které tak představuje duplicitní závěr orgánu státní, památkové péče, ale s odlišnou mírou omezení žadatele.

Nadřízený orgán dospěl k závěru, že v dané věci vedle sebe stojí dvě závazná stanoviska, první souhlasné a bezpodmínečné, vzniklé v důsledku nastalé fikce, a druhé č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021 ze dne 4. 11. 2021, kdy ve stejné věci stejný orgán státní památkové péče formuluje závěry odlišné, což je právní stav, který nelze označit za souladný s právním řádem. Současně je porušení právního předpisu zřejmé ze spisového materiálu a jsou tak splněny ostatní podmínky pro přezkumné řízení.



Nadřízený orgán tak přistoupil dle ustanovení § 149 odst. 8 ve spojení s § 98 správního řádu ke zrušení závazného stanoviska č.j. PVMU 142935/2021 62, č. 206/2021, jak je uvedeno ve výroku č. I. Ke zrušení závazného stanoviska přistoupil přezkoumávající orgán ve lhůtě podle § 96 odst. 1 a § 149 odst. 8 správního řádu ve spojení s § 4 odst. 11 stavebního zákona.

Po prostudování spisového materiálu dospěl nadřízený orgán v souladu s § 4 odst. 10 stavebního zákona k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek a ruší závazné stanovisko správního orgánu I. stupně vydané dle § 4 odst. 9 stavebního zákona dne 2. 2. 2021 po marném uplynutí 30 denní lhůty, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto závazného stanoviska.

Dle § 4 odst. 10 stavebního zákona jestliže v případě uvedeném v odstavci 9 věty druhé nebyly splněny předpoklady pro vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek, vydá nadřízený správní orgán nové závazné stanovisko, kterým se závazné stanovisko podle odstavce 9 ruší. Nové závazné stanovisko lze vydat do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno.

Protože ve věci nebyly splněny předpoklady pro vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek a pro ochranu veřejného zájmu na úseku státní památkové péče je třeba vydat nové závazné stanovisko, nadřízený orgán přistoupil k jeho vydání, jak je uvedeno ve výroku č. III. tohoto závazného stanoviska, v souladu s § 4 odst. 10 stavebního zákona. Propadná lhůta 6 měsíců od nabytí účinků souhlasu stavebního úřadu dle ust. § 4 odst. 11 stavebního zákona pro jeho vydání byla zachována.

Areál bývalého kláštera Milosrdných bratří, na pozemcích parc. č. 4722/1, 4723, 4724, 4725, 4726/1, 4726/2, 4738 v k.ú. Prostějov kláštera je kulturní památka rej.č. 27380/7-5700 v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky a je umístěn na území městské památkové zóny v Prostějově vyhlášené Jihomoravským KNV v Brně dne 20. listopadu 1990.

Pozdně barokní areál kláštera Milosrdných bratří v Prostějově patří k nejvýznamnějšímu souboru v regionu, který zahrnuje architektonickou, malířskou i sochařskou produkci. Přes nevhodné stavební úpravy ve 20. století má areál stále jednotný a čitelný charakter, jednoznačně danou strukturu, vykazuje vysoký stupeň dochování historických konstrukcí a prvků. Mezi chráněné hodnoty předmětné kulturní památky patří mimo základní historické stavební konstrukce, její hmota i vnější plášť, resp. věrohodná podoba jednotlivých částí památky, ale také vnitřní struktura – dispozice – objektu, odrážející charakteristickou specifičnost. Areál kláštera Milosrdných bratří v Prostějově se mezi ostatními kláštery vzniklými postupně na území ČR dochoval na rozdíl od mnohých jiných objektů ve své celistvosti, i když zde k určitým stavebním úpravám v průběhu existence kláštera došlo. Ty však plně respektovaly původní barokní dispozici vycházející z původního hmotového schématu. V areálu se dochovaly v podstatě všechny jeho části, které byly pro fungování a podobu kláštera zásadní. Již při zakládání klášterů bylo dáno, že jeho nedílnou součástí byla mimo konventní části nemocnice, lékárna, ovocná a zelinářská zahrada. V Prostějově to byl navíc i hřbitov pro potřeby kláštera a nemocnice, který se využíval již od roku 1735, kdy se jeho nedílnou součástí stala i hřbitovní kaple. Celý areál hřbitova se dodnes zachoval, i když v neudržovaném stavu. Již od doby baroka měl klášter v Prostějově rajský dvůr, jeho základní dispozice se zásadně nezměnila ani po úpravě v souvislosti se stavbou nové

nemocnice na konci 19. století. Druhý, převážně hospodářský dvůr tvořil uzavřenou část klášterního komplexu na východě. Severně od kláštera se rozkládaly vedle hřbitova zahrady, jejichž náplň byla v souladu s posláním řádu a jeho životních potřeb. Tato dispozice se dochovala. Rozsáhlá přestavba budovy nemocnice z let 1896 – 98 ve dvorním traktu tuto dispozici plně respektovala. Mezi starou klášterní budovou a novou budovou pojatou v duchu historizmu byl vybudován spojovací krček s chodbou a schodištěm. V návaznosti na novou budovu nemocnice byla upravena i východní polovina zahrady za klášterem vložím dalších příčných os v podobě cest navazujících na severu a na jihu na základní členění budovy nemocnice. V křížení nových cest na jihu a na severu byly postaveny altány. Vzhledem k tomu, že se v případě nové nemocnice jednalo o stavbu na místě stavby starší, nelze vyloučit využití pro její stavbu a úpravu starších stavebních konstrukcí. Stejně tak nelze vyloučit existenci starších stavebních konstrukcí i ve východním křídle hospodářského dvora, které bylo upravováno ještě v prvních desetiletích 20. století. V době dokončení úprav nové nemocnice v Prostějově již nebyl východní dvůr uzavřen na severní straně. Kromě této drobné změny se však od té doby dispozičně celý areál až na některé drobné stavby nezměnil. Zahrada spolu s pozemky je logickou a přirozenou součástí prostějovského kláštera Milosrdných bratří. V případě areálu kláštera se jedná o mimořádně dochovaný urbanistický celek, jehož vývoj byl ve své podstatě ukončen na konci 19. století s tím, že i nově dokončená budova nemocnice v historizujícím stylu plně navázala na původní dispoziční barokní řešení.

Dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

Dle odst. 3 uvedeného ustanovení se v závazném stanovisku podle odstavce 1 a 2 vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví se základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

Nadřízený orgán se ztotožňuje se závěrem NPÚ, že navržená rekonstrukce kláštera je v rozporu se zájmy ochrany kulturně historických hodnot této památky i městské památkové zóny Prostějov pokud jde o navržené odstranění dvorní přístavby nemocnice z 19. století, vybudování nové stavby na jejím místě a navržených úprav prostoru bývalých zahrad a hřbitova.

Dle § 1 odst. 1 zákona o státní památkové péči stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Účelem zákona je vytvořit všestranné podmínky pro další prohlubování politickoorganizační a kulturně výchovné funkce státu při péči o kulturní památky, o jejich zachování, zpřístupňování a vhodné využívání, aby se podílely na rozvoji kultury, umění, vědy a vzdělávání, formování tradic a vlastenectví, na estetické výchově pracujících a tím přispívaly k dalšímu rozvoji společnosti.

Dle § 9 odst. 1 zákona o státní památkové péči je vlastník kulturní památky povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavebním stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní



památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturnímu významu, památkové hodnotě a technickému stavu.

Smyslem povinností uvedených v tomto ustanovení je zachování kulturní památky a jejích památkových hodnot a eliminování vlivů, které by mohly kulturní památku poškodit či zničit. Z uvedeného vyplývá, že způsob využití a obnova památky se musí podřítit památkové hodnotě památky. K obnově kulturní památky nelze tedy z hlediska zájmů státní památkové péče přistupovat prioritně s ohledem na její využití. Hodnota památkově chráněné stavby je dána její dochovanou hmotnou substancí. Cílem každé zamýšlené obnovy kulturní památky je zachování této hmotné substance. Dochované hmoty, materiály a konstrukce nesmí být bezdůvodně odstraňovány a nahrazovány kopiemi či novotvory. Pro jejich případné odstranění musí vždy existovat specifický památkový důvod, který je silnější než potřeba jejich zachování anebo důvod, kdy jejich stav je prokazatelně nadále fyzicky neudržitelný. Každou novodobou úpravou památky se postupně stírá souhrnná památková hodnota daného objektu, jeho prostředí a kvalita místa. Všechny stavebně technické práce musí směřovat ke zhodnocení a dotvoření historického prostoru a tím celého objektu. Cílem obnovy památky je odhalovat a zachovat estetické a historické hodnoty památky při respektování staré podstaty a autenticity dokumentů. Z toho důvodu je třeba přistupovat k obnově kulturní památky tak, aby byla zachována v co největší míře ve své dochované podobě a mohla tak sloužit jako autentický dokument.

S těmito principy je však navržený záměr v rozporu.

Předně nelze souhlasit s navrženým odstraněním dvorní přístavby nemocnice, která je součástí kulturní památky. Z návrhu vyplývá, že pro její odstranění není dán žádný památkový důvod, navržené odstranění je pouze účelové, z důvodu uvolnění místa pro novostavbu léčebného pavilonu. Jedná se o historický objekt z 19. století, který má až na menší výjimky dochované konstrukce, povrchy a výplně, jedná se o památkově hodnotnou součást předmětné kulturní památky i samotné městské památkové zóny Prostějov. Přístavba je se starší částí kláštera propojena chodbou s výpravným dvouramenným schodištěm umístěným ve starší části. Historizující schodiště by sice bylo zachováno dle návrhu, ale vedlo by do moderní přístavby, a jednalo by se tak o přetržení historického vývoje stavby. Objekt má střešní krytinu, ve které nejsou žádné významné defekty, rovněž výplně jsou celistvé a uzavřené. V letech 2003 a 2005 bylo poskytnuto na úpravu střechy nemocnice z prostředků Ministerstva kultury 420 tis. Kč. Odstranění přístavby by vedlo ke snížení památkové hodnoty celého areálu, neboť je mimo jiné dokladem stavebního vývoje areálu kláštera, který byl i s přístavbou prohlášen za kulturní památku jako celek.

Navrhované úpravy dle předložené dokumentace by zcela změnily charakter zahrady i hřbitova. Z původního prostoru zahrady a hřbitova se má stát zcela odlišně pojatý komunikační průchozí prostor, kdy navíc dochází k prolomení několika otvorů v původní ohradní zdi i k likvidaci staršího skleníku.

Zahrada kláštera byla rozčleněná na část okrasnou, se společenskou funkcí, jak nasvědčují některé provizorní stavby (besídka, udírna), a částí užitkovou – ovocným sadem, zelinářskou zahradou a skleníkem. Severovýchodní část pozemku tvořil klášterní hřbitov, na kterém byli pohřbíváni jak Milosrdní bratři, tak zemřelí pacienti nemocnice. Hřbitov byl již v r. 1900 zrušen a jeho prostor splynul se zahradou, na svém místě zůstala jen hřbitovní kaple z r. 1735. V současné době je zahrada v neudržovaném stavu. Přesto je na ní patrné základní členění na část bývalého hřbitova v severovýchodní části řešeného klášterního areálu, na část ovocnou

v severní části klášterní zahrady a na část, která přiléhá k budově staré nemocnice, na niž byla navázána starší zahradní úprava vytvořená na konci 19. století. Na bývalém hřbitově se dochovala kaple (márnice), která reprezentuje typ drobné sakrální architektury, která se v okolí města Prostějova nevyskytuje příliš často. Na hřbitově jsou dodnes v terénu patrné hroby. Celá plocha zahrady má být rozdělena sítí nově navrhovaných přímých komunikací a zpevněných ploch s různou povrchovou úpravou. Hlavní podélná komunikace v západní části řešeného areálu má protínat plochu řešené zahrady od jihu k severu.

Návrh nerespektuje kompoziční záměr ani základní členění, kdy část pozemků byla využívána k zemědělským potřebám (pěstování ovoce, zeleniny), část sloužila k rekreaci bratří a část při východní klášterní zdi sloužila jako hřbitov, kdy mezi hodnotné prvky patří členění půdorysu areálu v hranicích parcel, vymezených ohradními zdmi, celková logická dispozice a základní celkové architektonické členění objektu na hlavní budovu historického kláštera s kostelem, hospodářský dvůr s přístavbami hospodářských staveb po obvodu pozemku s přístavbou novější nemocniční budovy na sever v prodloužení východního křídla objektu kláštera; rajský dvůr se sochou Panny Marie se studnou; hřbitovní kaple včetně všech dochovaných prvků její výzdoby (dlažba, náhrobek v podlaze, mříže); torzo kamenného kříže u hřbitovní kaple; klasicistní ohradní zeď se segmentově zaklenutými nikami, dochovaná v severovýchodní části zahrady.

Jak již bylo výše uvedeno, dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že o vydání závazného stanoviska může požádat výlučně vlastník kulturní památky. Vlastníkem kláštera je Arcidiecézní charita Olomouc. Křížkovského 6/505, 779 00 Olomouc. Žádost o vydání závazného stanoviska tedy mohla podat výlučně Arcidiecézní charita Olomouc, Křížkovského 6/50, 779 00 Olomouc, nikoliv společnost [REDAKCE]

[REDAKCE], jak je uvedeno v napadeném závazném stanovisku.

Vzhledem k výše uvedenému bylo rozhodnuto, jak je ve výrocích uvedeno. Protože část navrženého záměru – navržené odstranění dvorní přístavby nemocnice z 19. století, vybudování nové stavby na jejím místě a navržených úprav prostoru bývalých zahrad a hřbitova je v rozporu se zájmy státní památkové péče, bylo nutno vyslovit nepřípustnost celého návrhu, neboť zamýšlené práce bylo nutno posoudit v rozsahu celého návrhu jako celek.

Dne 17. 3. 2022 obdržel nadřízený orgán podnět [REDAKCE] ve kterém k přezkumnému řízení uvedl: „Považuji za vhodné sdělit Krajskému úřadu Olomouckého kraje jako orgánu příslušnému k vedení přezkumného řízení následující okolnost, ze které vyplývá nezákonnost tohoto závazného stanoviska. Závazné stanovisko je podepsáno oprávněnou úřední osobou PhDr. Markem Perůtkou, t. č. vedoucím oddělení památkové péče Odboru územního plánování a památkové péče Magistrátu města Prostějova. Pokud je mi známo, byl oprávněnou úřední osobou jak pro vyřízení věci, tak pro podepsání věci (a i pokud by nebyl, vyřizoval věc jeho podřízený, tj. osoba která je vyloučena pro podjatost v případě, kdy je vyloučen i její nadřízený). Dr. Perůtka na svém veřejném facebookovém profilu dne 9. 3. 2022 oznámil, že na Magistrátě města Prostějova končí, a jeho příštím

působíštěm (zaměstnavatelem) bude ateliér [REDACTED]  
[REDACTED] byl v projednávané věci žadatelem o vydání závazného stanoviska.“

Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Dle § 14 odst. 4 správního řádu úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, je povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Do doby, než představený posoudí, zda je úřední osoba vyloučena, a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

Případná podjatost osoby podílející se na vydání rozhodnutí je vadou řízení, která by mohla mít vliv na správnost rozhodnutí. Nadřízený orgán se touto případnou vadou řízení nezabýval s ohledem na skutečnost, že podnětem napadené závazné stanovisko bylo výrokem č. I zrušeno a výrokem č. III. bylo vydáno nové závazné stanovisko.

### **P o u č e n í :**

Toto závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, je úkonem učiněným orgánem státní památkové péče pro řízení vedené stavebním úřadem, proti němuž není přípustné samostatné odvolání.

*Otisk úředního razítka*

Mgr. Sabina Soušková  
vedoucí oddělení památkové péče

### Obdrží:

1. Arcidiecézní charita Olomouc, Křížkovského 6/50, 779 00 Olomouc

### Dále obdrží na vědomí:

2. Magistrát města Prostějova, odbor územního plánování a památkové péče, oddělení památkové péče, nám. T. G. Masaryka 14, 796 01 Prostějov, příl. spis
3. Magistrát města Prostějova, stavební úřad, nám. T. G. Masaryka 14, 796 01 Prostějov
4. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště, Horní nám. 25, 771 11 Olomou